

اصول دین نوجوان

اصول اعتقادات و باورهای یک نوجوان
شیعه امام علی علیه السلام

www.ketab.ir

نashre Maaref

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

مراکز پخش

أصول دین نوجوان ۲

نویسنده: علی شعیبی

تصویرگر: سیم پناهی

مدیر هنری: محمد صادق صالحی

نوبت چاپ: چهارم، ۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۰-۳۷۷-۴۲۱-۰

ناشر: دفتر نشر معارف

تیراز: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

س. شناسنامه اسلام، طیور، علی، ۱۳۶۸-۱۳۶۹. عنوان و نام پدیدآور: اصول دین نوجوان ۲: اصول اعتقدات و باورهای یک نوجوان شیعه امام علی علیه السلام / علی شعیبی؛ تصویرگر: سیم پناهی. مشخصات نشر: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، شابک: ۹۷۸-۰-۳۷۷-۴۲۱-۰. مشخصات ظاهري: ۱۶۴ ص: مصور (رنگ). وضعيت ثبوتي: فهیما. يادداشت: کتابنامه: ۱۵۱-۱۶۴. موضوع: اصول اعتقدات و باورهای یک نوجوان شیعه امام علی علیه السلام. موضوع: اصول دین — ادبیات اسلامکاران و نوجوانان. موضوع: Pillars of Islam — Juvenile literature. موضوع: اصول دین — پرسش‌ها و پاسخ‌ها. موضوع: Pillars of Islam— Questions and answers. موضوع: Pillars of Islam— Popular works. موضوع: اصول دین — به زبان ساده. موضوع: شناسه افزوده: پناهی، سیم. شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف. ردیبدی: کنگره: BP211/5. ردیبدی: دیویس: ۸۴۲۴۱۲۴ [ج] ۲۷۷/۳۷۷. شماره کتابشناسی علی: ۸۴۲۴۱۲۴.

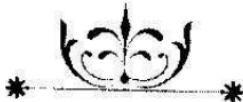
دفتر نشر معارف، خیابان شهداد، کوچه ۳۲، شماره ۴، تلفن و نمایر: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۰، مدیریت پخش قم، شرکت پاتوق کتاب، تلفکن: ۰۲۵-۳۱۰۷۷.

www.nashremaaref.ir | E-mail: info@nashremaaref.ir

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۱

مقدمه

۱۵	• فصل اول تاریخچه شیعه
۱۷	شیعه یعنی چه؟
۱۷	عقل برای چیست؟
۲۱	چرا به ما شیعه می‌گویند؟ چه کسی اسم ما را شیعه گذاشته است؟
۲۱	آیا در قرآن به جانشینی امام علی <small>علیه السلام</small> اشاره شده است؟
۲۱	آیه ولایت
۲۳	آیه إكمال
۲۳	آیه تبلیغ
۲۴	آیه صادقین
۲۴	آیا پیامبر به جانشینی و خلافت امام علی <small>علیه السلام</small> اشاره کرده بود؟
۲۷	ماجرای یوم الدار
۲۸	حدیث تشییع
۲۸	حدیث تقلین
۳۰	حدیث ولایت
۳۰	حدیث وصایت
۳۱	حدیث منزلت
۳۲	خطبہ غدیر
۳۲	ماجرای خطبہ

❖ فصل دوم
امامان شیعه

۳۵	
۳۷	امام یعنی چه؟ چرا به حضرت علی علیهم السلام می‌گوییم؟
۳۷	امام مقصوم یعنی چه؟
۳۹	علم خدادادی یعنی چه؟
۴۰	ولایت یعنی چه؟
۴۲	آیا امامان هم معجزه داشته‌اند؟
۴۴	به سخن درآمدن حجرالاسود به دستور امام سجاد علیهم السلام
۴۵	به بار نشستن و میوه دادن چوب خشک خرما
۴۶	اعطای بینایی کامل به ابو بصیر توسط امام باقر علیهم السلام
۴۷	ما چندتا امام داریم؟ اسم امام‌های ما چیست؟
۴۷	فرق امام با پیامبر چیست؟
۴۸	امام‌ها مقام بالاتری دارند یا پیامبران؟
۵۰	امامت چه اهمیتی دارد؟
۵۱	آیا همه شیعیان امامت را وارد امام را قبول دارند؟

❖ فصل سوم

۵۳	اصول دین (مختصر)
۵۵	اصول دین یعنی چه؟ ما چگونه باید آن را یاد بگیریم؟
۵۵	توحید یعنی چه؟
۵۷	نبوت یعنی چه؟
۶۰	عدل چیست؟ (اصول مذهب شیعه)
۶۰	اعتقاد به امامت چگونه است (اصول مذهب شیعه)
۶۴	معاد یعنی چه

❖ فصل چهارم
باورهای شیعه

۶۷	تسلی
۶۹	شفاعت
۷۱	چه کسانی در قیامت شفاعت می‌کنند؟ (شفاعت کنندگان)
۷۲	چه کسانی شفاعت نمی‌شوند (موانع شفاعت)
۷۴	ثبُرگ
۷۶	

۷۶	چند نمونه از موجودات و مکان های برکت یافته
۷۷	رکن یمانی و داستان تولد امام علی علیهم السلام
۷۸	تبرک چه تفاوتی با شرک در عبادت دارد؟
۷۸	زیارت کردن یعنی چه؟
۷۹	زیارت های سفارش شده
۸۳	علم غیب چیست؟
۸۶	میشم تمار
۹۰	مُفترض الطاغة بودن امامان یعنی چه؟
۹۰	تفیه چیست؟
۹۲	بداء
۹۴	معراج جسمانی پیامبر
۹۵	انتظار فرج
۹۶	غیبت امام زمان علیهم السلام
۹۶	غیبت صفراء
۹۷	غیبت کبرا
۹۸	چرا غیبت؟
۹۸	ظهور امام زمان
۹۸	امام زمان کی ظہور می کند؟
۹۹	جهان در آستانہ ظہور چگونه است؟
۹۹	نشانه های قطعی ظہور چیست؟
۱۰۱	رجعت
۱۰۱	اثبات رجعت
۱۰۲	رجعت دو مرحله دارد
۱۰۲	چه کسانی رجعت می کنند؟
۱۰۳	ولایت فقیه
۱۰۳	راویان حدیث چه کسانی هستند؟
۱۰۴	وداع امامت
۱۰۵	شرط عبور از پل صراط
۱۰۵	ایستگاه های صراط

**❀ فصل پنجم
احکام شیعه**

۱۰۷	-	-
۱۰۹	-	تقلید
۱۱۰	-	نماز
۱۱۰	-	وضو
۱۱۱	-	سجدہ
۱۱۱	-	اذان و اقامه
۱۱۲	-	خواندن «بسم الله الرحمن الرحيم» در اول هر سوره
۱۱۲	-	قرائت سوره حمد در نمازهای یومیه
۱۱۳	-	جهر (بلند خواندن) و اخلفات (آرام خواندن) حمد و سوره در نماز
۱۱۳	-	ثکثف (دست گذاشتن روی هم در نماز)
۱۱۳	-	گفتن آمين در نماز
۱۱۳	-	خواندن قنوت
۱۱۳	-	برگرداندن صورتیه چپ و راست در حال خواندن سلام
۱۱۴	-	عبور از مقابل نمازگزار
۱۱۴	-	ارکان نماز
۱۱۴	-	اوقات نماز
۱۱۴	-	نماز مستحبی
۱۱۴	-	روزه
۱۱۴	-	روزه‌های واجب
۱۱۵	-	روزه‌های حرام
۱۱۵	-	روزه‌های مکروه
۱۱۵	-	روزه‌های مستحب
۱۱۵	-	خمس
۱۱۶	-	زکات -
۱۱۶	-	شرایط وجوب زکات
۱۱۶	-	حج
۱۱۶	-	جهاد
۱۱۸	-	امریه معروف و نهی از منکر
۱۱۸	-	شرایط وجوب
۱۱۸	-	تولا و تبزا

۱۲۱	* فصل ششم جایگاه شیعیان
۱۲۲	حدیث اول
۱۲۳	حدیث دوم
۱۲۴	حدیث سوم
۱۲۵	حدیث چهارم
۱۲۶	حدیث پنجم
۱۲۹	حدیث ششم
۱۲۹	حدیث هفتم
۱۳۰	حدیث هشتم
۱۳۰	حدیث نهم
۱۳۰	حدیث دهم
۱۳۰	سخن پایانی؛ دعای امام زمان در حق شیعیان
* فصل هفتم تقویم شیعه	
۱۳۱	جشن‌ها
۱۳۲	عید فطر
۱۳۳	عید قربان
۱۳۴	عید جمعه
۱۳۴	عید مبعث
۱۳۵	عید غدیر
۱۳۶	ازدواج حضرت علی <small>علیہ السلام</small> و حضرت فاطمه <small>علیہ السلام</small>
۱۳۸	ولادت چهارده معصوم
۱۳۹	عززاداری‌های شیعه
۱۳۹	شهادت پیامبر و معصومان
۱۴۰	محرم ماه عزاداری شیعیان
۱۴۲	ایام عبادی
۱۴۲	ماه مبارک رمضان
۱۴۳	شب قدر
۱۴۳	ایام الیاض (روزهای سفید)

١٤٣	ليلة الرغائب
١٤٤	ذخُر الأرض
١٤٥	روز عرفه
١٤٦	روزهای خاص
١٤٦	ليلة المبيت
١٤٦	صفر: أربعين امام حسین علیه السلام
١٤٧	نهم ربيع الاول
١٤٧	هفتة وحدت، ١٢ تا ١٧ ربيع الاول
١٤٨	ماه رجب
١٤٨	اعتكاف
١٤٨	ماه شعبان
١٤٨	ليلة البرات يا ليلة الرحمة
١٤٩	روز میاهله
١٥٠	روز نزول سورة «هل انت»، (سورة انسان)
١٥١	ارجاعات

مقدمه

روزی از روزها عبدالعظیم حسنی به دیدار امام هادی علیه السلام رفت. حضرت پس از خوشامدگویی به او فرمودند: «ای ابالقاسم، به حق که تو جزء دوستان ما هستی.»

عبدالعظیم به حضرت گفت: «ای پسر رسول الله، می خواهم اعتقادات و باورهایم را برای شما بیان کنم تا اگر درست و پسندیده هستند، تا روز قیامت بر آن‌ها پایبند باشم.»

حضرت هادی فرمود: «اعتقادات را بگو.»

عبدالعظیم ابتدا باور خود را درباره خداوند بیان کرد، سپس نبوت حضرت محمد ﷺ و امامت امامان علیهم السلام را از امام اول یکی پس از دیگری ذکر کرد تا اینکه به نام امام هادی علیه السلام رسید و گفت: «مُّمَّ أَنْتَ يَا مَوْلَاي» (یعنی سپس شما ای مولای من امام من هستی). امام هادی علیه السلام فرمود: «و بعد از من پسرم حسن است، پس مردم نسبت به جانشین او چگونه باشند؟»

عبدالعظیم به حضرت گفت: «مولای من، مگر او چگونه است؟»

حضرت فرمودند: «مردم او را نبینند و نتوانند نامش را بر زبان بیاورند تا زمانی که ظهور کند و سراسر زمین را پس از آن که پر از ظلم و ستم شده پر از عدل و داد نماید.»

عبدالعظیم گفت: «من نیز به امامت او اعتراف می‌نمایم و او را باور دارم.

اعتقاد دارم دوستان او دوست خدا، و دشمنانش دشمن خدا، و اطاعت از او اطاعت از خدا، و نافرمانی او نافرمانی از خداوند است. معتقدم معراج، سؤال وجواب در قبر، بهشت و جهنم، صراط و میزان حق هستند؛ شکی در قیامت نیست و خداوند هر آن کس را که در قبرهاست، دوباره زنده می‌کند. عبدالعظیم در انتهای سخنان خود گفت: «معتقدم آن چیزی که خدا واجب کرده، پس از ولایت، نماز است و زکات و روزه و حج و جهاد و امر به معروف و نهی از منکر.»

حضرت در پایان به عبدالعظیم حسنی فرمودند: «ای اباالقاسم! به خدا سوگند، این (عقاید) دین خداست که آن را برای بندگانش پسندیده، پس بر آن ثابت قدم باش. خداوند تورادر دنیا و آخرت به سخن حق (یعنی عقیده بر ولایت اهل بیت علیهم السلام، ثابت بدارد).»^۱

ماجرایی که در بالا آمد یکی از روایات بسیار مهم و آموزنده برای همه شیعیان است؛ عبدالعظیم حسنی که حرمش در شهری ری است و به «شاه عبدالعظیم» معروف است، از شیعیان امام رضا علیه السلام و از یاران امام جواد و امام هادی علیهم السلام بوده است، با اینکه سال‌ها عمر خود را در کنار امامان بزرگ گذرانده بود، از عقاید خود خاطر جمع نبود و برای اطمینان دین خود را به محضر امام زمانش عرضه کرد؛ حال تکلیف ما چیست که نه شاگرد امام هستیم و نه آن‌ها را از نزدیک زیارت کرده‌ایم و نه حتی وقت کافی برای آموزش اعتقادات صرف کرده‌ایم؟

ما در زندگی خود دائمًا با تفکرات و شباهات فراوانی روبه رو می‌شویم که ممکن است به دلیل آشنا نبودن با اعتقادات صحیح، پایمان بلغزد و از جاده هدایت به دره گمراهی سقوط کنیم. بارها پیش می‌آید که شخص یا اشخاصی به دلیل عدم آشنایی با مقام اهل بیت از آن‌ها فاصله گرفته‌اند، یا حتی علیه آن‌ها شمشیر کشیده‌اند؛ خوارج یکی از این گروه‌های خشک‌مغز بوده‌اند. آن‌ها که بسیاری از افرادشان حافظ قرآن بودند و از شدت عبادت

۱. امامی (شیخ صدوقد)، ص ۳۳۹.

زانو و پیشانی‌هایشان پینه بسته بود، خود را برتر از امام علی علیهم السلام می‌دانستند و علیه او قیام کردند. شاخص ما در دین داری باید پیامبر اکرم ﷺ، قرآن، اهل بیت عصمت و طهارت باشد و آن‌ها را الگو و پیشوای خود بدانیم؛ و گرنه مطمئناً از راه صحیح فاصله می‌گیریم و با جهالت و روسياهی به ملاقات خدا می‌رویم.

در این کتاب سعی کرده‌ایم بخشی از تاریخچه، اعتقادات، باورهای صحیح دینی، و جایگاه مهم شیعه را برای دوستداران اهل بیت علیهم السلام، با زبانی ساده و روان بیان کنیم، تا با آن آشنا شویم و به صورت مختصر توشه‌ای را در سفر خطیر و حساس زندگی به همراه داشته باشیم. در پایان کتاب نیز فصلی به عنوان تقویم شیعه آمده تا از طریق آشنایی با روزهای مهم شیعه، در بزرگداشت آن‌ها تلاش لازم را انجام بدھیم.